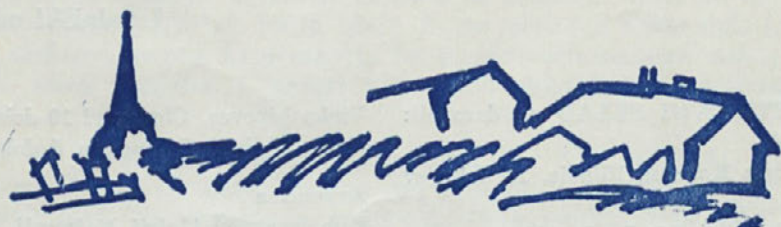
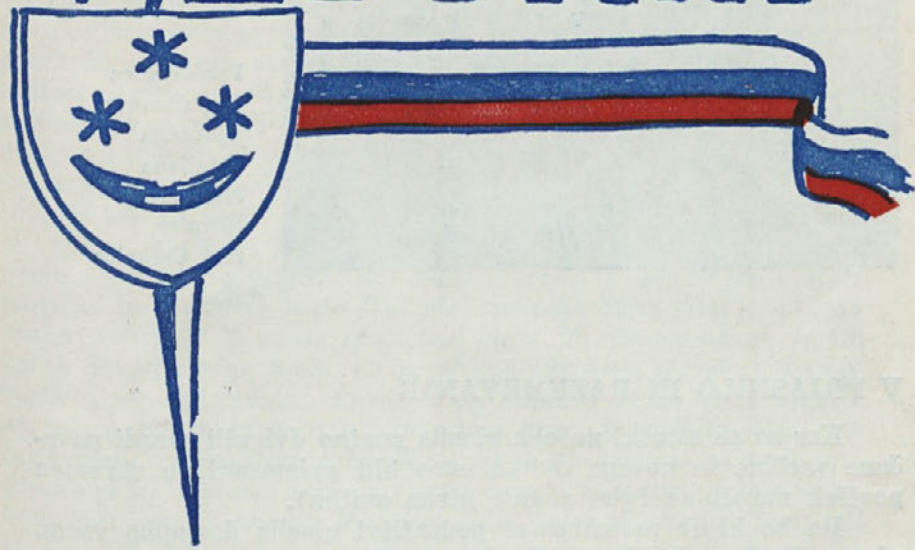


VESTNIK



GLASILO DOMOBRANCEV
IN DRUGIH
PROTIKOMUNISTIČNIH BORCEV

LETO IX.

ŠTEV. 3

Interés General Concesión 4848



Predhodnica
Rupnikovega
udarnega
bataljona
Na Vrhu
Slivnice
nad Cerknico

V. POJASNILO IN RAZUMEVANJE

Ker so se stroški našega glasila znatno dvignili zaradi povečane vsebine in novega ovitka, smo bili primorani na skromen povisek naročnine (glej zadnjo stran ovitka).

Da bo kljub malenkostni podražitvi glasilo dostopno vsem, nismo všteli podražitev tiska in stroškov, ker vemo, da so še vedno med nami idealisti, ki bodo po svojih močeh prispevali v tiskovni sklad za kritje deficita.

Lepa hvala za razumevanje.

Uredniški odbor

V TISKOVNI SKLAD so darovali:
USA

Ludvik Kolman, Illinois, 10 dolarjev
Brazilija

Vinko Mirt, São Paulo, 100 arg. pesov

ZA INVALIDSKI FOND so darovali:
USA

Ludvik Kolman, Illinois 10 dolarjev
Marija Kadunc, Illinois 10 dolarjev

Vinko Lipovec, Cleveland 10 dolarjev
Franc Medved, Minnesota 5 dolarjev

Argentina

Duh. svetnik Alojzij Košmerlj, Florida, 60 pesov; Ferdo Martinčič, Lomas del Mirador, 15 pesov.

Vsem darovalcem za velikodušno razumevanje in znatno oporo iskrena zahvala.

LJUBEZEN DO SVOBODE

Zločini komunizma, nacizma in fašizma so združili razne narode in države, ljudi različnih svetovnih nazorov ter političnih in socialnih gledanj v skupno fronto zoper skupnega sovražnika. Vse te ljudi in narode je združevala samo ena ideja; s skupnimi močmi postaviti se zoper strahote teh zločinskih sistemov in skupnimi močmi premagati skupnega sovražnika. Vsi ogroženi narodi so soglašali v odklanjanju komunizma, nacizma in fašizma. Odklanjali so način življenja brez svobode in teptanja človeškega dostojanstva, ki so ga učili ti blodni sistemi dvestoletja. Gotovo je bila ta ideja — odklanjati sužnost in boriti se zoper njo — velika, vzvišena in obče človeška. Toda imela je in še ima samo negativno vrednost, ker obstoja zgolj v odklanjanju neke napačne in škodljive ideje. Tej ideji manjka tista sila, ki jo ima vsaka pozitivna in samo pozitivna ideja. Protikomunizem je bil sprva dovolj močna ideja, da je združil ogrožene narode v skupni borbi zoper komunizem. Pozneje, po končani vojni in revoluciji, pa ima sama protikomunistična ideja premalo vsebine, ker vsebuje samo nasprotovanje in odklanjanje, ne vsebuje pa tudi programa za bodočnost. Glede tega programa za bodočnost imajo protikomunisti razna mnenja in razne ideje. Niso si edini v tem, kaj bi zgradili na strahotno velikem moralnem in materialnem pogorišču, ki ga bomo našli po zlomu komunizma v vseh deželah, ki so sedaj zasedene po komunistih.

Ali pa je mogoče ustvariti edinost in soglasje med narodi s pomočjo neke pozitivne ideje, ideje, ki ne odklanja samo nekaj, kar je slabega, ampak ki postavlja na mesto tega slabega nekaj novega, novo zgradbo, v kateri bi vsa človeška družba srečno živela?

Na to vprašanje daje odgovor papež Pij XII., odgovor, ki je sprejemljiv za vse človeštvo, pa naj pripada katerikoli rasi ali katerikoli veri. Na vprašanje, katera je tista velika ideja, ki je sposobna združiti razne države, da bi bile močne v obrambi in v splošnem napredku, odgovarja papež takole: „Ta ideja pa je ljubezen do svobode, ki jo Bog hoče in ki je v skladu z zahtevami obče blaginje.

Ljubezen do svobode, ki jo Bog hoče. Svoboda je ena izmed največjih dobrin za človeka. Preveč smo jo imeli včasih in zlorabljali smo jo, zato nismo znali ceniti te silne dobrine, ki je skupni imenovalec vsega človeštva. Malo je stvari, v kateri bi

soglašalo vse človeštvo. Gotovo pa soglaša v eni: v ljubezni do svobode. Ta svoboda pa se kaže na najrazličnejše načine; v svobodi vere, prepričanja in mišljenja, v svobodi gibanja, združenja, izobraževanja, v svobodi dela itd.

Ljubezen do svobode, ki je v skladu z zahtevami obče blaginje. Ne tiste razbrzdane svobode v uživanju, ki je uničila grško in rimsko državo, ne tiste svobode, ki jo je oznanjal gospodarski liberalizem, ki je bila samo svoboda za močnejšega in bogatejšega, ki sta smela svobodno izkoriščati slabotnega. Ne tiste svobode, v imenu katere velika in močna država si svobodno podjarmi (politično ali pa gospodarsko) malo in slabotno državo.

Ideja svobode je splošno človeška ideja, in kakor pravi papež v svojem nagovoru, je ta ideja lahko tudi ideal naravnega prava, ki naj služi kot temelj organizacije države ali držav. Ideja svobode je pozitivna in konstruktivna ideja in — kar je najvažnejše — je duhovna ideja, ki jo je v najbolj dovršeni obliki izrazil Kristus v svojem nauku in s svojim vzgledom in ki je edina sposobna premagati lažne ideje, ki so nasprotovale ideji svobode v starem, srednjem in novem veku.

France Balantič:

Na razpotju

*V sebi ne morem najti svetlobe,
da vanjo potopil bi svojem srce,
že davno oskrunil roke
sem s smrtjo in vonjem trohnobe.*

*In vendar bi rad te objel
in stresel pred te želja bi sijajne,
da bi spoznala razpenjene sanje,
ki tvoj glas jih je v meni razgrel.*

*Pa saj bom usahnil kakor tema
in ti na prsi mi boš pokleknila,
da pod tabo pepel je, boš pozabila,
ko vzela te vase bo zora svetlá.*

Branilcem Bele cerkve

FR. GR., U.S.A.

Čutim za neko dolžnost, da svojim hrabrim soborcem, ki vsi razen peščice počivajo v prezgodnjih grobiščih širom Slovenije, napišem samo kratek memento in povem vsem onim, ki iste niso poznali, da je vaše junaštvo, branilci Bele cerkve bilo tisto, ki je vzdržalo naval za navalom, da je vaša klena požrtvovalnost in vera bila tista, ki je zaustavila hudournike navalov rdečih banditov.

Bilo je takoj po polnoči, ko je dežurni onega 1. avgusta javil: „So že tu...“ Pričakovali smo jih pripravljene na okopih, kajti izvidnice so priprave doznale in ujetniki potrdili koncentracijo dveh brigad za uničenje odreda v Beli cerkvi. Usul se je prvi rafal in temu so sledili številni od vseh strani, a najjači so bil napadi iz strani Kronovo, kjer so se partizanski bombaši zaletavali neusmiljeno ob zidovje cerkvenega pokopališča. Vodja sektorja Rodič se ni ustrašil navalov niti se niso njegovi borci, ki so z vso hladnokrvnostjo odbijali naval za navalom bombašev, katerim so sledili jurišni oddelki. Niso uspeli nič na tem sektorju, zato so navalili preko travnikov od Družinske vasi na sektor hrabrega vodnika Jožeta Debeljaka, ki se je norčeval iz njih neumnosti.

Prepričani, da sovražni partizan ne more zavzeti postojanke se borci niso ozirali niti na bombaše, ki so svoje bombe razmetavali po okopih, niti na nepretrgano detonacijo minometalcev, niti ne na artilerijski ogenj, s katerim so rušili domove mirnih in poštenih domačinov. Vsak napad je bil z enako smelostjo odbit, dokler napadalcem ni uspelo z zažigalnimi izstrelki zažgati senik prav sredi vasi. Plamen je švigal visoko proti nebu in razsvetljeval bojno polje. Naloga borcev je bila sedaj dvojna. Odbijati napadalce in reševati domove pred ognjem. Veter je pomagal, da se je ogenj razširil na sosednja poslopja, do župnišča in končno še na cerkveni zvonik. Rodičevo oddeljenje je imelo skoro neznosno stanje radi vročine na pokopališču in padanja ogorkov, toda nihče ni pomislil na odstop.

Na Kodričevem sektorju proti mostu je v okopu odpovedal maxim in bombe so zrušile okop, ki so ga napadalci celo zavzeli, ali ne za dolgo. V kratkem protinapadu je razdejani bunker bil zopet v naših rokah in sovražnik je moral napadalce pustiti mrtve na mestu. Vse do jutranje ure je politična komisarija gonila partizansko rajo naprej in zijala na juriš na juriš, predajte se, dokler ni končno ob jutranjih urah bila prisiljena na umik in doživela protinapad in izpad borcev za njimi.

Kljub silni in nepretrgani borbi posadka ni imela smrtnih slučajev in le dva ranjenca, dočim je partizanska druhal v celoti izgubila

72 banditov. Napad je bil tako zasnovan, da so rdeči kolovodje in njih prostitutke bili stoodstotno uverjeni, da bodo postojanko zavzeli. To priča dejstvo, ker so rdeče komisarke kričale svojim pajdašom: „Tovariš, prihrani še malo veselja meni, da še jaz koljem, misleč da so že v bunkarjih, enako so potrdili ujetniki. Razočarani, kakor vedno, so se urnih nog morali neurejeni odredi umikati in bežati na vse vetrove.

Vi junaki, Rodič, Kodrič Milan, Debeljak, Mavec in vsi ostali, pokazali ste nam vsem, kako se je treba boriti. Počivajte v miru! Mi, ki smo bili priče vašega junaštva, pa bomo vašo borbo nadaljevali, dokler ne bo domovina svobodna in očiščena vseh tiranov.

Kurat dr. Peter Križaj

D. N., Južna Amerika

Peter Križaj je bil ljubljčan po rodu. V Ljubljani je hodil v šolo in maturiral na klasični gimnaziji leta 1935. Kot dijak se je z vso vnemo udejstvoval pri dijaški Katoliški akciji in bil v zadnjih letih eden njenih vodilnih članov. V tistih letih, ko so poskušali rdeči minirati katoliške akademske vrste na univerzi, so se pojavili s svojo propagando tudi na srednjih šolah. Vse to je nagnilo Petra Križaja, da se je še bolj poglobljal v študij socialnih problemov in pridno študiral vse publikacije „Naše Poti“. Tako je dobro poznal vso zlaganost komunizma, ki je obljubljal raj delavskemu razredu. Peter Križaj je razkrinkaval rdeče komunistične mreže med dijaštvom in propagiral knjige in publikacije Katoliške akcije, posebno še list „Mi mladi borci“, ki je izhajal tedensko in veliko pripomogel k razjasnitvi katoliških idej. Sam osebno globoko veren in poln ljubezni do evharističnega Zveličarja, je s svojim zgledom pridigal vsem svojim sošolcem.

Po maturi je vstopil v ljubljansko semenišče. Tu se je zelo navduševal za študij sv. pisma. Posebno zanimanje je kazal za apostola sv. Pavla in se poglobljal v študij njegovih listov. Bil je otroško pobožen in veliko je premolil v kapeli pred Najsvetejšim. Tako se je goreče pripravljaj na svoj duhovniški poklic. Leta 1941 je bil posvečen v duhovnika. Po novi maši je z veseljem pomagal v dušnem pastirstvu v župniji sv. Petra v Ljubljani. Tam blizu je tudi stanoval. Obenem pa je pridno študiral in pripravljaj doktorsko disertacijo o svetem Pavlu.

Ko se je osnovalo Slovensko domobranstvo, je Peter Križaj v tem spoznal božjo voljo, da se posveti dušnemu pastirstvu med fanti.

Nešteto padlih domobrancev je pospremil na pokopališče v njihov gaj na Orlov vrh. Ranjené fante je pripravljaj na srečno zadnjo uro, obenem pa je pogosto obiskoval fante na postojankah v okolici Ljubljane. Za prve petke in sobote je poskrbel, da so njegovi fantje bili pri sv. zakramentih. Pa tudi na študij ni pozabil. Ves prosti čas je za to porabil. Ko so regljale strojnice na postojankah in odbijale rdeče napade, je kurat Križaj napravil doktorske izpite in uspešno branil svojo doktorsko disertacijo o sv. Pavlu. Malo pred zlomom je bil promoviran za doktorja teologije na ljubljanski univerzi. Vesel in ves navdušen za znanost je bil na dan promocije.

Leta 1945 se ni umaknil v tujino. Ostal je doma, edini od domobranskih kuratov. Vedel je, da ga čaka trpljenje in preganjanje, pa v srcu je le imel upanje, da za njegovvo dušnopastirsko delo med fanti, ga ne bodo obsodili na smrt. Saj se ni boril proti nikomer z orožjem, le ljubezen je oznanjal v svojem duhovniškem življenju. Pa je prišlo drugače. Takoj prve dni po prihodu v Ljubljano, so ga rdeči zaprli. Uprizorili so proti njemu kratek proces, kjer so mu očitali vse mogoče „zločine“, ki jih dobri gospod Peter nikoli ni izvršil. Njegova „velika krivda“ je bila, da se je boril idejno protl komunizmu. Obsodili so ga na smrt z ustrelitvijo. Dr. Peter Križaj se je lepo pripravil na smrt. Lahko mu je bilo polagati račune pred večnim Sodnikom. Trden in odločen je bil vse svoje življenje v kato-liških načelih. Tak je bil tudi pred rdečimi krvnikj, ki so ga zato obsodili na smrt.

S kuratom dr. Križajem je padel idealni slovenski duhovnik, ki si je v kratkem duhovniškem življenju pridobil veliko zakladov v učenosti in svetosti. Koliko dobrega bi bil še lahko storil z govornjo in pisano besedo, če bi bil ostal pri življenju. Vedno jasen v kato-liških načelih, zvesto vdan svojemu škofu, je dosegel mučeniško krono.

Ko se ga v našem domobranskem glasilu spominjamo, se mu toplo zahvaljujemo za dela telesnega usmiljenja, ki jih je vršil med ranjenimi domobranci, posebno pa še za zadnje plemenito delo, da je toliko naših fantov spremljal na zadnji poti k večnemu počitku. Ne vemo, kam so ga rdeči pokopali, vemo pa, da je imel zadnjo željo, ki se mu pa ni izpolnila, da bi smel počivati ob naših fantih, katere je srčno ljubil in jim posvetil svoje mlado duhovniško življenje.

Prispevajte v tiskovni sklad!

Edvard Kardelj, minister - morilec

Na visoki šoli revolucije v Moskvi

Konec novembra 1934 je Kardelj na tihem izginil iz Ljubljane. Dobil je od Kominterne zapoved, da mora priti na šolanje v Sovjetijo. Tam je končal dveletno revolucionarno akademijo (visoko šolo za revolucijo) in to tako dobro, da je bil takoj nato nastavljen za profesorja na njej. Tako je do leto 1938 v Moskvi vzgajal poklicne revolucionarje za Balkan in Srednjo Evropo. V tem času se je Kardelj tudi spoznal z voditelji Kominterne: Dimitrovim, Togliattijem, Thorezom, Belo Khunom, Rakoszyjem, Ano Pauker, Earl Browderjem ter drugimi današnjimi rdečimi prvaki na svetu.

Ko se je v Evropi začela druga svetovna vojna, je Kominternina konec leta 1938 Kardelja spet poslala v Slovenijo. Tam je po navodilih iz Moskve začel s pripravami za bodočo komunistično revolucijo v Sloveniji, ki naj bi hkratu z bližajočo se vojno Sovjetom pomagala, da dosežejo enega pglavitnih ciljev vse svoje politike: da preko slovenskega ozemlja pridejo do Trsta in s tem do Sredozemskega morja, odkoder bi rdečo revolucijo zanetili v ostali Evropi in po vsem svetu.

Po vrnitvi iz Sovjetije je Kardelj postal ne le duhovni, marveč tudi dejanski poglavar in voditelj vsega slovenskega komunizma. Svoje delo je začel s tem, da je organiziral delavske štrajke; da je po svojih agentih sabotiral obrambne priprave v Sloveniji; da je z agitacijo med vojaštvom jemal ljudem voljo za boj proti hitlerjanstvu, ki je tedaj začelo nevarno ogrožati našo domovino. Prirejal je demonstracije proti vpoklicem v vojsko in na orožne vaje ter hujskal zlasti mladino na univerzi k najrazličnejšim nastopom proti oblasti. Že tedaj je pripravljaj tajna skladišča orožja, ki so ga zbirali njegovi zaupniki, ter dajal navodila, kako naj se po zasebnih hišah urejajo in zidajo skrivališča za voditelje bodoče revolucije.

Poleg tega je tiste čase opravil še eno, nadvse važno nalogo. S spretnim, zakrinkanim pisanjem v razne liste je pod pretvezo boja proti diktaturi; pod pretvezo prizadevanja za demokracijo in obrambo slovenskih narodnih pravic pridobival zase, to je za komunizem, slovensko mlado inteligenco in pa študentovsko mladino. Inteligenca je bila nezadovoljna s svojim gospodarskim položajem — bilo je je preveč, da bi mogla dobiti doma dovolj sebi primernih mest in kruha.

Inteligenca in mladina sta šli za tistim, ki je oznanjal glasno narodni in socialni program. Nista pa videli, kakšni nameni se v resnici skrivajo za Kardeljevimi prizadevanji. Le redki ljudje so tedaj

v Sloveniji jasno spoznali pogubnost Kardeljevega dela. Toda nihče ni tedaj maral poslušati njihovih opozoril, da je eno in drugo le voda na komunistični mlin; nihče ni maral verjeti, da se komunizem pod Kardeljevim vodstvom z vsemi sredstvi in zvijačami, v sto oblikah pripravlja za naskok, ki utegne preplaviti Slovenijo.

S tem, da je preračunano znal izkoristiti tedanje politične in splošne razmere v Sloveniji ter pridobiti precejšen del slovenske inteligence in študentske mladine zase, je Kardelj postavil enega poglavitnih temeljev za bodočo zmago komunistične revolucije pri nas.

Od Boga zaznamovan

Kmalu po vrnitvi iz Sovjetije se je Kardelj v drugo poročil. Prva žena se je od njega ločila potem, ko je pobegnil v Moskvo. Tudi v drugo se je poročil civilno, na „levo roko“, kakor pravimo pri nas. Druga njegova žena, s katero živi še zdaj, je Pepa Maček, delavka in komunistična agitatorica iz Zadobrove pri Ljubljani. Njen brat, Ivan Maček, je bil rdeči prostovoljec v španski državljanski vojni. Zdaj je partizanski general in poglavar OZNA-e za Slovenijo. Do pred dobrim letom je bil tudi notranji (policijski) minister v slovenski komunistični vladi. Mož — Kardelj, žena in svak so vsi trije tudi komunistični poslanci.

Pri Slovencih je vera, da se je ljudi, katere je Bog že pri rojstvu zaznamoval s kako telesno hibo, treba varovati, ker so po navadi hudobni. Če za koga to drži, potem drži za Edvarda Kardelja. Tudi on je že od rojstva zaznamovan s čudno boleznijo, ki ji znanost pravi „hereditarna ataksija“ ali „Friedrichreichova bolezen“. Človek, ki jo ima, preveč vzdiguje noge in hodi na široko, ko da bi se bal pasti. Govori počasi, guglje se z vsem telesom in močno maha z rokami. V poznejših letih mu po navadi začne rasti tudi grba. Bolezen je neozdravljiva in zelo vpliva na živčevje in na duševno razpoloženje. Ljudje, ki jo imajo, sovražijo človeško družbo. Prepričani so, da jih ves svet mrzi in preganja. Zaradi tega se skušajo nad njim maščevati in so pri tem sposobni vsega, tudi najhujše okrutnosti in podlosti. Pogosto so zelo bistre glave. Če se v kako stvar zagrižejo, skušajo svoj cilj doseči za vsako ceno, pa naj bo ta cilj še tako slab in škodljiv. skratka, ljudje s to boleznijo niso normalni, zdravi ljudje in v človeški družbi lahko delajo veliko škodo.

Opis lastnosti, ki jih poraja ta bolezen, je že točen opis Kardelja in njegovega značaja. Vse njegovo politično in drugo delo je bilo od vsega početka prevzeto s silovitim sovráštvom do vsega obstoječega reda in do obstoječe človeške družbe. Njegovi zločini nad lastnim narodom in nad posameznimi slovenskimi rojaki, njegova blazna za-

grizenost in neusmiljenost, katero je, kakor bomo videli v drugem delu tega prikaza, pokazal med revolucijo; neizprosno preganjanje vseh, o katerih sodi, da so njegovi nasprotniki; njegovo sovrašтво do Boga in do Cerkve — ko da sta ta dva kriva vsega, kar je v življenju prestal — vse to priča, da nimamo opravka z normalnim človekom, temveč prej z neuravnovešenim divjakom, ki mu je Bog že ob rojstvu dal posebno znamenje, da bi se ga ljudje ogibali in mu ne pustili do besede. Gorje narodu, pri katerem celo prvaki nosijo na sebi to znamenje!

KAKO SE JE ZAČELO DOMOBRANSTVO NA GORENJSKEM

Junction Shaft, 1. januarja 1958.

Cenjeni gospod urednik!

Pred nedavnim sem dobil v roke nekaj številčk „Vestnika“. Zelo sem bil vesel, ko sem videl, da se dela in piše o bivših domobrancih. Bil sem tudi sam domobranec, sicer nekoliko pozen, pa za tiste čase toliko bolj delaven. Bil sem na Gorenjskem.

Prečital sem precej številčk „Vestnika“, pa v nobeni nisem našel ničesar iz Gorenjske. Res da smo na Gorenjskem začeli bolj pozno. So bile pač prilike popolnoma druge. Imeli smo pa prav isti namen kot domobranstvo v bivši Ljubljanski pokrajini — namreč borba proti komunizmu in pripraviti se na končen obračun z njim, ko se bodo morali Nemci umakniti po porazih na frontah. Prvo nalogo smo rešili razmeroma dobro in še kar v kratkem času. Začetek je bil trd, saj smo bili od začetka le trije: J. Ž. iz Bohinja, Š. iz Suhe pri Kranju in moja malenkost. Po dobrem tednu so se nam pridružili že preje javljeni možje in fantje iz Čirčic pri Kranju. Izvedli smo prvo mobilizacijo na Suhi in dvignili število na kakih petnajst. V Škofji Loki je že nekaj časa obstojala postojanka. Kakih deset mož in fantov se je skrivalo pred partizani, eden izmed njih je imel celo pištolo. Ko so jih neke noči napadli partizani z namenom, da bi jih likvidirali, so se branili z edino pištolo in, če se ne motim, ubili enega partizana. Tem skrivačem so pozneje Nemci na posredovanje učitelja Humarja dali orožje, da so se lahko branili sami. V neki vasi v loški dolini je bila partizanska četa, komandir te čete je bil neki Jaka. Skoro vsi fantje so bili pred vojno člani prosvetnega društva. Čim so slišali, da so slovenski skrivači v Škofji Loki dobili orožje od Nemcev, so navezali stike s Humarjem in se vsi razen dveh ali treh pridružili Škofjeljo-

čanom. To je bila pravzaprav prva postojanka, ki pa ni imela pravno ničesar urejenega z Nemci. Tu sem dobil zatočišče tudi jaz, ko sem srečno ušel partizanom po aretaciji 15. marca 1943.

Po posrečenem, zame skoro čudežnem, pobegu od partizanov, sem po zaslišanju na Gestapu prosil, da mi dovolijo odhod k domobrancem v Ljubljano. Tedanji šef Gestapa Dichtel mi je pa rekel, ni vam treba hoditi v Ljubljano. Za nekaj časa se nekam skrite in najbrže bo v kratkem prišlo dovoljenje za organizacijo domobrancev tudi na Gorenjskem. Dal mi je imena nekaterih, ki so se že pred menoj zanimali za organizacijo domobrancev, med njimi je bil tudi Š., posestnik iz Suhe pri Kranju in bivši ravnatelj KZ. Navezal sem stike z njimi in se za tri tedne umaknil v Škofjo Loko. Med tem časom je prišlo dovoljenje z Bleda, kjer je bila takrat glavne nemška komanda. Poklican sem bil v Kranj; z menoj je šel tudi J. Ž. V Kranju se nama pa je pridružil še Š. in nekaj dni pozneje A.

Ljudje na Gorenjskem so večinoma smatrali partizane za borce za svobodo in žrtve nacizma, kar so v večji meri tudi bili, le na žalost so bili pod komunističnim vodstvom, ki je leta 1942 in 1943 dalo pobiti bodisi direktno ali pa potom Nemcev vplivne in zavedne nacionaliste. V tednu, ko sem bil jaz med njimi, je bilo likvidiranih 76 Gorenjcev. To sem zvedel iz pogovorov partizanov, ko sem moral čakati z njimi, da me odvedejo na glavno komando za Gorenjsko, ki je bila nekje v Kokri. Zaradi akcij, ki so jih izvajali Nemci, je bila zveza pretrgana, zato me je vodil oddelek VDV, ki mu je načeloval partizan „Kvak“, nekdanji vulkanizer v Kranju, politični komisar je bil neki „Matija“, bivši Bučarjev pekovski pomočnik v Kranju. Od moštva sem poznal le Jožeta Urbanca iz Gorice pri Golniku s partizanskim imenom „Gašper“. Takoj ob aretaciji sem sklenil, da bom ostal, če bo le možno med partizani, delal sem se komunistični službi, ker sem jim navajal imena vodilnih komunistov, kot dr. Vilfana, Kidriča in drugih, so menda dobili vtis, da imajo opravka s protišpijonom posebno še, ker sem na zaslišanju odgovarjal samozavestno. Zasliševal me je sin mojega bivšega poštnega upravnika Slavca v Kranju, zato spremljevalca, ki sta me vodila na zasliševanje, nazaj grede nista dosti name pazila. Ušel sem jima še tisti večer in se javil naslednji dan na Gestapu. Vest, da je bilo v tistem tednu pobitih 76 Gorenjcev, in spoznanje, da odloča o življenju in smrti nekaj delomržežev, me je tako prevzela, da sem sklenil, da bom storil vse, kar bo v moji moči, da se to zverinsko početje, če že ne popolnoma prepreči, pa vsaj zmanjša kolikor je mogoče. Naj omenim še, da so partizani v tem času izvajali splošno prisilno mobilizacijo. Novomobilizirance so večinoma neoborožene pošiljali v

napade na utrjene domobranske postojanke na Dolenjskem ali pa jih vlačili na Primorsko. Prisilni mobiliziranci so uhajali ob vsaki priliki in se vračali na svoje domove. Ko so partizani začeli take ubežnike zasledovati in so jih precej tudi pobili, so ti ali odhajali prostovoljno na Koroško in v Nemčijo ali pa so se skrivali doma. Ti ubežniki in dobršen del partizanov so neprestano pošiljali sporočila po svojih domačih, predvsem iz pred vojnega časa dobro poznanem ravnatelju Kmetijske zadruge v Kranju g. L., nekateri so se pa obrnili tudi name, da bi izposlovali od Nemcev orožje in dovoljenje, da se morejo sami braniti pred partizani.

V takem ozračju sem se po pobegu od partizanov in tritedenskem bivanju v Škofji Loki vrnil z omenjenim bohinjčanom v Kranj. Takoj ob najinem prihodu je kranjska OF raznesla vest, da je prišlo iz Ljubljane v Kranj sto „ta belih“ in da ljudi kar pred barakami pobijajo. Bili pa smo takrat samo trije, dva sva še danes živa, š. in jaz; tretji pa je menda nekje pri Borovljah na Koroškem padel partizanom v roke maja 1945. Naj še omenim, da sva šla takoj drugi dan po prihodu po opravkih čez kranjski trg z J. Ž. v spremstvu prvega vrniškega partizana in poznejšega domobranca P. iz Prebačevega. Ta naju pe opozoril na dva fanta; enega je prepoznal, bil je terenec iz šent Jurja pri Kranju, ki je bil še prejšnjo nedeljo pri partizanih v tabo-išču in jim prinesel obvestila, čez teden je pa delal v neki tovarni v Kranju. Ž., ki je bil dezertar iz nemške vojske, ga je prav ponosno aretiral, ker je njegov znanec nekaj ugovarjal, sva vzela s seboj še njega.

Ker o drugem nisem imel prav nobenih sporočil, sem ga hotel le malo povprašati in izpustiti, terenca pa sem izročil v varstvo J. Komaj sem dobro začel izpraševati prvega, že je počil strel. Streljal je oni terenec, ko je hotel pobegniti. Joža je pa kot dober vojak položil puško na okno, pomeril za bežečim in ga zadel v nogo. Takoj sva poklicala zdravnika, ki pa je ugotovil, da ima prestreljeno žilo odvodnico. Fant je pri prevozu v bolnišnico izkrvael. Odtod vest, da bele svinje, ki so prišle iz Ljubljane, streljajo ljudi pred barakami. Prijatelj izkrvavljenega terenca se je tako prestrašil, da je takoj povedal vso storijo, ker je z njim sodeloval le kot obveščevalec, sem ga spustil domov, toda čez dober teden se je prijavil kot prostovoljec, češ da se sedaj boji partizanov, zaupali mu pa nismo preveč. Porabili smo ga za kuharja. Pozneje se je izkazalo, da je prišel po naročilu partizanov in agilni A. je pravočasno odkril, da nas je imel nalog vse skupaj zastrupiti.

Ker se je proti nam začela strašna gonja od strani OF v Kranju in so nas začeli zmerjati z gestapovci, smo hoteli razmerje z Nemci

nekako pravni urediti. Na eni izmed sej smo določili pogoje, pod katerimi smo pripravljeni sodelovati z Nemci. Naše stališče je bilo seveda zelo težko, ker smo bili popolnoma odvisni od njih. Nemci tudi nam niso dosti zaupali, vendar smo postavili približno naslednje pogoje:

1. Da se dovoli gorenjskim domobrancem poveljevanje v slovenščini.
2. Da se izpusti iz nemške vojske vse vojake iz Gorenjske in da se jih vključi v gorenjsko domobranstvo.

3. Da se bodoče edinice gorenjskega domobranstva smejo uporabljati samo na domačih tleh.

4. Da se na Gorenjskem uvede v šolah slovenščina kot učni jezik.

5. Da se pokliče nazaj pregnane duhovnike in dovoli služba božja in pridigovanje v slovenščini.

6. Da se preneha s streljanjem talcev in pobijanjem partizanov zajetih v borbah. Vse ujetnike naj se izroči v prvo zaslišanje domobrancem in da sme stopiti v domobranstvo vsak ujet partizan ali pribežnik, za katerega jamčita najmanj dvav domobranci iz njegovega kraja. Da preneha požiganje poslopij, v katerih se skrivajo partizani proti volji gospodarja.

7. Da se izpusti iz koncentracijskih taborišč vse one, ki se javijo v edinice gorenjskih domobrancev ali za katere so vložene prošnje potom domobranske pisarne v Kranju.

Pod točko 6 smo še navedli, da naj se proti vsakemu uvede kazenski postopek in sodi po zakonu.

Dobili smo odgovor, da so vse točke razen točka 2 v načelu sprejete. Točki 4 in 5 pa sta omejeni samo na kraje, kjer bodo osnovane edinice gorenjskega domobranstva.

Po sprejetju teh točk smo se z vso vnemo vrgli na organizacijo in domobranske postojanke so rasle kot gobe po dežju. Do nesrečnih dni v maju 1945 se nas je nabralo čez 2.500.

Če boste te neurejene vrstice objavili, objavite prosim, da naj vsak bivši gorenjski domobranec, ki bi našel kake netočnosti, posebno kar tiče imen bodisi oseb ali krajev, sporoči na moj naslov. Zdi se mi to potrebno, ker se je tako med vojno pa še tudi pozneje poročalo zelo neobjektivno o delovanju domobrancev na Gorenjskem s strani partizanov pa tudi s strani protikomunistov.

Sodeloval sem skoro v vseh akcijah na Gorenjskem, parkrat sem že naletel na poročila v časopisju, v katerih se pripisujejo grozodejstva nam, pa četudi v tistih akcijah nismo sodelovali. Posebno radi nam pripisujejo dela Ukrajincev in gestapovcev. Z Ukrajinci nismo imeli nobene zveze, gestapovci pa so nas nadzorovali.

Prav lepo pozdravlja Vas in vse prijatelje

Junction Shaft, N. S. W.
Via Cooma, Australia

N. N.

Spomini

(Nadaljevanje)

V. DOLENC, Argentina

Čez dobro uro so se dekleta vrnila in z njimi so prišla še nova, da vidijo „ubežnika izpred groba“. Skoro vse sem poznal. Kar verjeti niso mogla, da sem res in še živ.

Po kratkem presenečenju sem se poslovil in odšel v hišo, ki so mi jo priporočile.

Kakor lastnega sina me je sprejela družina dobre hiše. Umil sem se in preoblekel. Očistili in obvezali so mi rane in domače dekle mi je dala srebrno verižico s svetinjico Matere božje, ki naj me varuje. Ko sem se nekoliko opomogel, sem šel dalje do hiše, kjer naj bi bil skrit. Tudi tu sem bil prijazno sprejet, vendar videl sem, da se sila boje moje navzočnosti, ki bi pomenila propad njihovega doma.

Odkazali so mi hlev, kjer sem ostal tudi naslednji dan. Bilo je temno in zatohlo skrivališče. Brati se ni dalo in tudi kaditi so mi prepovedali. Uvidel sem, da ne bom dolgo zdržal. Sklenil sem, da bom pod noč zapustil skrivališče posebno še, ker sem se počutil že trdnega. Nameraval sem oditi v hribe, kjer bi bil prost in varnejši. Ko mi je gospodinja prinesla večerjo, sem ji povedal svojo namero. Zahvalil sem se ji za veliko uslugo in naročil pozdrave vsem našim dobrim ljudem. Želela mi je sreče na pot in dostavila:

„Kadarkoli pa boš potreben zavetja in počitka, potrkej na naš dom, vedno boš dobrodošel.“

Potem sem odšel. Taval sem vso noč. Šele proti jutru sem prišel do cilja, katerega sem si namenil; samotna kmetija pod hribom. Domači so ravno vstajali, ko sem jih presenetil. Kar strmeli so v me in komaj so me spoznali. Postregli so me z zajtrkom in mi odkazali skrivališče na hiši. Bilo je dobro, skoraj udobno.

Dva dni sem bil na hiši, potem pa sva sklenila z gospodarjem, da si skupljem skrivališče v zemljo ob studencu, kakih sto metrov od hiše.

Že sem kopal nekaj dni, pa mi je padlo v glavo, da je nesmisel. Uvidel sem, da v luknji ne bi zdržal dalj časa. Odločil sem se, da se pretihotapim na Koroško. Zadel sem kramp in lopato na ramo in odšel h kmetu rekoč, da ne bom več kopal skrivališča, ker nameravam preko meje.

Nič mi ni možakar branil, tudi svetoval mi ni.

„Fant, kakor veš, samo glej, da te oni ne dobé,“ me je opozoril.

Potem sem se podprl z malico, se mu zahvalil za veliko dobroto in odšel v gozd za hišo. Taval sem po hribu, čeprav z določenim ciljem,

vendar tako negotov je bil moj korak, kakor da bi bil truden življenje, razočaranj in krivic. Mislil sem na fante, jih klical in se pogovarjal z njimi. Včasih sem kar postal, kakor da bi čakal nekoga, kakor bi pričakoval vse one, s katerimi sem bil gnan na morišče, pa jih ni bilo. Tako sam in tuj sem bil v teh znanih gozdovih. Najraje bi se vlegel v resje in zamižal. Tako žalostna se mi je zdela domovina, kakor da bi bila zavita v veliko črno ruto.

Ko se je stemnilo, sem se spustil v dolino. Hodil sem previdno, da ne bi padel v zasedo ali naletel na sovražno patroljo. Že ko se je začelo daniti, sem se ustavil pri znani hiši in dobrih ljudeh.

„Kdo pa je?“ se je s strahom oglasilo znotraj, ko sem potrkal na okno. Ko sem jim povedal, kdo sem, je žena zavreščala:

„Za božjo voljo, strah! Zakaj hodiš nazaj, saj ti nismo nikdar nič žalega storili!“

NAŠ DAN V BUENOS AIRESU

V nedeljo, 16. februarja, smo se zbrali slovenski protikomunistični borci in prijatelji za naš veliki praznik na slovenski Pristavi v Moronu. Glavna točka prireditve je bila blagoslovitev društvenega prapora.

Ves teden in celo na samo nedeljo je vreme plašilo z dežjem, vendar vztrajni prireditelji niso popustili. Proti poldnevu pa se je nebo razjasnilo in sonce je poljubljalo številne slovenske zastave na prireditvenem prostoru, ki so vihrale v pozdrav in dobrodošlico vsem, ki so hiteli na Pristavo.

Že od daleč so vabili udarni akordi domobranskih pesmi. Ob vhodu pa je sprejemal in pozdravljal prihajajoče g. polkovnik Emil Cof.

Slovesnost in pomen praznika je zelo poudaril lepo okrašeni prireditveni prostor.

Pred glavnim vhodom je plapolala velika argentinska zastava ob straneh pa naši trobojnci. Povsod po drevju

in poslopjih so bile razvrščene zastave. Največja pa je vihrala visoko gori na ombuju (argentinsko narodno drevo), kakor včasih doma na mlaju sredi vasi. Poleg drevesa je stal velik društveni grb, ob straneh pa sta bila postavljena drogova, na katera so dvignili argentinsko in našo zastavo, katerih vsako je spremljala narodna himna. S tem se je začel oficialni del prireditve.

Po pesmi, ki so jo lepo zapeli fantje, člani Gallusa, je povzel besedo starešina društva bivših slovenskih borcev g. podpolkovnik Vuk Rupnik. Pozdravil je vse rojake, ki so prišli na Pristavo. Pojasnil jim je tudi namen prireditve. Po njegovem govoru je strumno prikorakala na prireditveni prostor četa bivših borcev. Poveljeval ji je g. podpolkovnik Emil Cof. Sledil je prizor, ki ga je napisal g. Ivan Korošec. V njem je prikazal kako je pravzaprav prišlo doma do komunistične revolucije in samoobrambe od vseh strani zati-

rañega in preganjanega slovenskega naroda.

Prizor je režiral in sam mojstrsko podal vlogo moža g. Tine Kovačič. Tudi ostali igralci gđč. Majda Pahor, gg. Oman in Havelka ml. so doživeto izvedli zaupane vloge. Igralci v narodnih nošah so želi zasluženno priznanje.

Slavnostni govor je imel g. Albin Magister ml., katerega bomo objavili v prihodnji številki. Orisal je vse strahote, ki so jih komunisti povzročili s svojim nasiljem nad slovenskim narodom ter žrtve, ki jih je slovenski narod, zlasti pa njegova mladina, doprinesel v samoobrambi za svojo lepšo bodočnost. Po njegovem govoru se je g. Vuk Rupnik spomnil vseh žrtev komunistične revolucije. Vsi navzoči so njihov spomin počastili s slava klici.

V tem trenutku se je na Pristavo zaslislalo ropotanje motorjev. Prihajalo je vedno bliže in na Pristavo je zavozila skupina slovenskih fantov, bivših borcev na motorjih. Pripeljali so društveni prapor zavit v belo. Vozil ga je g. Vencelj Dolenc. Praporščak g. Ferdo Martinčič ga je postavil na sredo prostora pred društvenim grbom.

Pred blagoslovitvijo lepega prapora je povzel besedo društveni kurat g. Jože Guštin. Poudaril je, da ima Cerkev v svojem obredniku obrazce za blagoslovitev vseh mogočih stvari in predmetov, ki jih uporablja človek v vsakdanjem življenju. Tako ima tudi obrazec za blagoslovitev prapora. Kadar pa Cerkev blagoslavlja kak predmet, se vedno zaveda, da mora dotična stvar imeti kak

namen. Kaj je torej namen današnjega prapora? Bela barva pomeni poštenost, iskrenost. Biti moramo pošteni in drug do drugega iskreni. Modra barva — sinje uniforme — sinje nebo, pomeni vero v Boga. Opozarja nas, da je vse od zgoraj. Rdeča barva je znamenje ljubezni in žrtev, ki smo jih doprinesli in krvi, ki smo jo prelili. Vse te tri barve naj bodo povezane v skupnem namenu za blagor vseh. Vse je opozarjal na dolžnost, da mora biti prapor svetinja vsem. Z željo, naj bi se z njim vrnili domov, je g. Guštin zaključil svoj govor, nato pa izvršil obred blagoslovitve. Pri blagoslovitvi sta bila botra praporu g. Milan Zajec, protikomunistični borec, ki je bil vrnjen, preživel doma vse strahote komunističnega mučenja in trpinčenja, bil nato pognan v smrt, pa se le skoro na čudežen način rešil iz množičnega groba, ter ga. Alojzija Urbančičeva. Oba sta povedala tudi nekaj lepih misli.

Sledil je pozdrav praporu. Lepo besedilo je sestavil starešina g. podpolkovnik Vuk Rupnik. Prebral ga je g. Bogdan Kosančič, nakar so slavnost znova povzdignili fantje s svojo pesmijo.

Po tem sporedu je bil razhod. Pri praporu je ostala častna straža. Vsake četrte ure se je menjavala vse do sončnega zahoda, ko so obe zastavi in prapor sneli ter jih spravili. Rokaji so se po vrnili na svoje prostore pri mizah. Na veseli družabni prireditvi so ostali pozno v noč. Za postrežbo gostov so lepo poskrbeli fantje in dekleta. Veselega razpoloženja je bilo na pretek.

IZ ZVEZNIH ODBOROV

Rochester, 23. 2. 1958.

Poroča tajnik Bizilj.

Sredi januarja 1958 je imel odbor S. P. K. B. v Torontu drugi letni občeni zbor. Zbranih je bilo lepo število članov in naših prijateljev, ki se zanimajo za delovanje Zveze.

Izvoljen je bil sledeči odbor: Predsednik Ciril Preželj, 468 Ossington Ave, Toronto 4, Ontario, Kanada; tajnik Ivan šibenik; blagajnik Pavel Nosan; delegat Valentin Lavriša; referent za tisk Stane Pleško.

Sklepi občnega zbora:

1. Vse slov. protikomunistične borbe skušamo pridobiti v Zvezo. To je delo vsakega posameznika, predvsem pa odbora.

2. Vsak član mora biti naročnik glasila.

3. Pridobivanje podpornih članov.

4. Vsakoletna spominska proslava za padle prvo nedeljo v juniju.

5. Postavitev spominske plošče vsem protikomunističnim žrtvam. To je šele zamisel, katero pa upamo, da je bomo uresničili.

6. Poskrbeti, da se bodo brale sv. maše za padle.

7. Podpiranje invalidov.

Upamo, da bomo te točke izvršili. Naši pobiti bratje in sestre zaslužijo, da tudi mi kaj storimo zanje, da jih svet spozna. Sami pa skušajmo hoditi po stopinjah onih, ki so umrli, da bi mi mogli živeti in ki so nam vzor v vsem, najbolj pa v zvestobi Bogu in narodu!

VSEM KRAJEVNIM ORGANIZACIJAM!

Zveza se je odločila, da izda ob priliki 15-letnice tragedije na Turjaku in v Grčaricah posebno spominsko knjigo.

V ta namen je bil sestavljen poseben uredniški odbor, ki bo knjigo uredil in pripravil. Uredniški odbor je imel 11. februarja 1958 svojo prvo sejo, na kateri je določil osnovne misli za izdajo omenjene knjige.

Uredniški odbor je sklenil sledeče:

1. Spominska knjiga o Turjaku, Grčaricah, kočevskem procesu in množičnem pokolju v Jelendolu bo obsegala opis borbe na Turjaku, Grčaricah, kakor tudi kočevski proces, pokolj v Jelendolu in izkop tam pokopanih borcev in njihov pogreb. Poleg tega bo knjiga obsegala kratki zgodovinski opis Turjaka, Uvodno besedo Zveze, članek: Kako je prišlo do tragedije na Turjaku in v Grčaricah. Za zaključek pa članek: Kako danes gledamo na Turjak. Knjiga bo opremljena z dokumenti in slikami, kakor tudi s pesniškimi prispevki naših pesnikov.

2. Naslov knjige bo: **TURJAŠKI ZBORNİK.**

3. Knjigo bo uredil uredniški odbor. Noben urednik, niti pisci člankov ne bodo podpisani.

4. Velikost Zbornika bo ista kot je „Vestnik“ oziroma Koroščeva knjiga „Čas pod streli“.

5. Naslovna stran naj bi predstavljala grad Turjak, sicer bo pa ured-

niški odbor naprosil akad. slikarja Franceta Goršeta za zunanjo opremo knjige.

6. Obseg knjige glede strani bo objavljen pozneje, ko bo zbran ves material, ki bo prišel v poštev za izdajo.

7. Višina naklade je odvisna od tega, koliko se bo dalo knjige razpečati. Za podlago bi vzeli, da vzame vsak bivši borec po dva izvoda, enega zase, drugega pa proda.

8. Cena bo kolikor mogoče nizka.

Zveza protikomunističnih boreev naproša vse Krajevne organizacije, da pregledajo gornji načrt na svojih sejah in podajo svoja mnenja in izjave. Spremembe k gornjemu načrtu so možne. Vsi predlogi bodo sprejeti in če bo le mogoče tudi upoštevani.

Vse krajevne organizacije naprošamo, da v svojem okolišu povabijo

članstvo, da sodeluje pri Zborniku s tem, da pošlje svoje članke, fotografije in dokumente, v kolikor jih kdo poseduje, da bo Zbornik ne samo lep, ampak tudi dokumentarična knjiga.

Zveza pričakuje sodelovanja vseh krajevnih organizacij in posameznih bivših boreev, ki morejo sodelovati. Skličite takoj sejo in zadevo obravnavajte. Predvsem pa naj bodo krajevne organizacije na jasnem, koliko imajo članstva in koliko izvodov boste naročili in razprodali. Ne računajte samo z bivšimi borci, ampak z vsako „begunsko“ družino, ki stanuje na vašem področju. Odgovor na to okrožnico pričakujemo do 1. marca.

Lep pozdrav vsem!

Zdravko Novak,

tiskovni referent ZSPB
1084 East 177 Street
Cleveland 19, Ohio

Matica mrtvih

FARA AJDOVEC PRI ŽUŽEMBERKU

Dol Ajdovec

1069. Zupančič Milan, umorjen za Brezovo rebrjo 12. dec. 1942
1070. Štrumbelj Ferdinand, umorjen za Brezovo rebrjo 12. dec. 1942
1071. Jarc Jože (Martinov), umorjen za Brezovo rebrjo 12. dec. 1942
1072. Legan Feliks, umorjen za Brezovo rebrjo 12. dec. 1942
1073. Legan Jože, ubit 1945 neznano kje
1074. Mirtič Mirko, padel v borbi v Suhi krajini

Gor. Ajdovec

1075. Jarc Dominik, ustreljen 12. decembra 1942 v Ajdovcu

1076. Gorenc Jernej, ustreljen 12. decembra 1942 v Ajdovcu
1077. Štrumbelj Jože vrnjen iz Vetrinja in ubit
1078. Grum Tone, vrnjen iz Vetrinja in ubit
1079. Grum France, vrnjen iz Vetrinja in ubit
1080. Gnidovec Tone, vrnjen iz Vetrinja in ubit
1081. Gnidovec Jernej, vrnjen iz Vetrinja in ubit
1082. Gnidovec Lojze, vrnjen iz Vetrinja in ubit
1083. Gnidovec Franc, ustreljen
1084. Jarc Alfonz, duhovnik, ustreljen 1949 v Novem mestu

Vel. Lipovec

1085. Lavrič Franc, vrnjen iz Vetrinja in ubit

1086. Lavrič Tine, vrnjen iz Vetrinja in ubit
1087. Zupančič Ivan (Zorinov), vrnjen iz Vetrinja in ubit
1088. Gnidovec Jože (Jurčkov), vrnjen iz Vetrinja in ubit
1089. Jarc Janez (Ulčarjev), ubit v jeseni 1943 za Stavčo vasjo
1090. Novinc Feliks (Kočev), ubit v jeseni 1943 za Stavčo vasjo
1091. Novinc Feliks (Krevsov), ubit v jeseni 1943 za Stavčo vasjo
1092. Gorenčič Stanko, ubit 1945 neznano kje
1093. Jerše Ignacij (Lojzetov), ubit 1945 neznano kje
1094. Zupančič Polde (Dularjev), ubit 1945 neznano kje
1095. Zupančič Jože (Dularjev), ubit 1945 neznano kje
1096. Zupančič štefan (Dularjev), ubit 1945 neznano kje
- Sred. Lipovec**
1097. Štraus Jože (Španov), ubit 1945 neznano kje
1098. Urbančič Karel (Jožetov), ubit jeseni 1943 za Stavčo vasjo
1099. Kužnik Jože (Slakov), ubit 12. decembra 1942 v Ajdovcu
1100. Kužnik Nande (Slakov), ubit jeseni 1943 za Stavčo vasjo
1101. Kužnik France (Slakov), ubit 1944 v Tržišču na Dolenjskem
1102. Grandovec Jože, padel v borbi 1944 v Trebnjem
1103. Grandovec Tone, ubit jeseni 1943 za Stavčo vasjo
1104. Zupančič Franc (Polkov), 1950 ustreljen v Ljubljani
1105. Rižnar Franc (Jurkov), ubit 1945 neznano kje
1106. Novinc Lojze (Budanov), ubit 1945 neznano kje
1107. Novinc Henrik (Budanov), ubit 1945 neznano kje
1108. Hrovat Polde (Martinkov), ubit 1945 neznano kje
1109. Zupančič Tone (Goršetov), ubit 1945 neznano kje
1110. Zupančič Lojze (Goršetov), ubit 1945 neznano kje

V začetku novembra je umrl v ljubljanski bolnišnici podpolkovnik Milko Vizjak na posledicah desetletnega trpljenja po kom. ječah.

† Zdravko Terčelj (Surčkov)

iz šturij na Vipavskem, bivši domobranec, je umrl na Angleškem, kamor se je izselil kot begunec. Pokopali so ga 25. oktobra. Vzrok boleznij je oslabelost srca. Tamkajšnje podnebje mu ni prijalo. — Med zadnjo vojno so mu partizani odpeljali mater in dve sestri in jih ubili. — Zapušča ženo in dva otroka, triletnega in desetmesečnega. — Na Angleškem si je postavil hišo. „Zdaj sem v miru,“ je rad povedal. A ga je kmalu Bog poklical k sebi.

Naj počivata v miru!

Iz domovine poročajo, da so komunisti za Božič podrli v Ljubljani pred vojno zgrajeno lepo cerkev sv. Cirila in Metoda za Bežigradom!!

Prejeli smo:

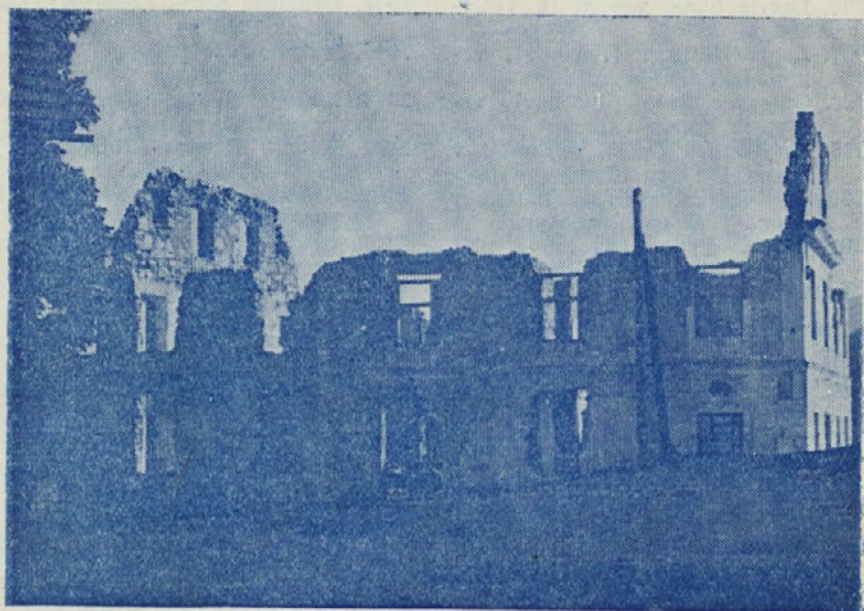
FILATELISTI, POZOR!

Ljubitelji poštinih znamk! Zanimiv pojav za filateliste! Jugoslovanska demokratska emigracija je izdala žrtev v Kočevju. Lep in trajen spopostne znamke v spomin pobitih min so za vsakogar.

Cena: 55 arg. pesov, 1.5 USA dolarja, 6 angl. šilingov.

Naročiti pri: Janez Toplišek (za Z. S. K.), Münster, Westf., Grevenestr.

69, B. R. Deutschland



Tako so „osvobodili“ Loški potok

List „Vestnik“ izhaja mesečno. Urejuje ga uredniški odbor Zveze slovenskih protikomunističnih borcev. — Letna naročnina znaša za: Argentino 45 pesov (posamezna številka 4 pese), USA in Kanado 2.5 dolarja. Za ostale dežele tej valuti primerno. — Za uredništvo in upravo: K. škulj, calle San Martín 20, Gral San Martín FNGBM, in I. Korošec, calle 1, No. 510, Berazategui FNGR, prov. Buenos Aires, Argentina

Tiska Talleres Gráficos Salguero, Salguero 1506, Buenos Aires, Argentina.